

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมการปกครอง. รายงานการเลือกตั้ง ปี 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

2535

กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : โครงการไทยศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527

กนลา สุขพานิช และ วุฒิชัย มูลศิลป์. ทหารกับการเมือง : วิเคราะห์เปรียบเทียบ.

กรุงเทพ : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2523

กระมล ทองธรรมชาติ. การเมืองและประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2519

กระมล ทองธรรมชาติ สมบูรณ์ สุขสำราญ และ ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. การเลือกตั้ง
พรรคการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาล. กรุงเทพฯ : มาสเตอร์เพรส,

2531

ชมรมผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่. กองทัพไทย วงจรอนุบาทว์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :

บพิชการพิมพ์, 2523

ชัยวัฒน์ สารสมบัติ. ทหารกับพรรคการเมืองไทย. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. การเลือกตั้ง พรรคการเมือง รัฐสภา และคณะทหาร. กรุงเทพฯ :

บรรณกิจ, 2524

_____. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหา

วิทยาลัย, 2530

_____. อุดมการณ์ทางการเมือง. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2523

ณรงค์ ลินสวัสดิ์ กับ รอส พลีสเซีย อุปสรรคของระบอบประชาธิปไตย.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517.

ทหารเด็ก. ทหารปฏิวัติทำไม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เพชรรัตน์, 2530

นรนิติ เศรษฐบุตร กองทัพไทยในฐานะสถาบันทางการเมือง. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัย

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530

ไพฑูริย์ ช่างเรียน . ลักษณะสังคม และการปกครองของไทย

กรุงเทพ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ระดม วงศ์น้อย. "อุดมการณ์ทางการเมืองของทหารไทย" รัฐศาสตร์นิเทศ 7.

(กรกฎาคม 2525) : 30 - 35

สุกิจ เจริญรัตนกุล, บรรณาธิการ. วัฏจักรทางการเมืองไทย : เลือกตั้ง-รัฐประหาร

ภาคสี่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529

สุจิต บุญบงการ, "การแทรกแซงทางการเมืองของทหารไทย", อ้างใน ทหารกับการเมือง

วิเคราะห์ เปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2523.

สุชาติ บำรุงสุข, บรรณาธิการ, ระบบทหารไทย : บทศึกษากองทัพในบริบททางสังคม-

การเมือง. กรุงเทพฯ : สถาบันศึกษาความมั่นคงนานาชาติ คณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530

สุพจน์ ด้านตระกูล. ทหารกับการเมือง. กรุงเทพฯ : ยุววิทยา, 25830

วิทยานิพนธ์

ประสาธน์ เป็อรุณ, พ.อ. "ทัศนคติทางการเมืองของทหารต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีนายทหารระดับพันเอกของกองทัพบก. หลักสูตรหลัก

ชุดที่ 28 ประจำปีการศึกษา 2526." สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529

วิทวัส รัชตะนันท์. " ทัศนคติของทหารต่อสาเหตุของการรัฐประหาร : ศึกษาเฉพาะกรณี

นายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรประจำชุดที่ 60."

สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529

ศิริลาภ ศรีอุทัย. "ทัศนคติของทหารต่อการเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีทหารที่รับราชการ

ในกรมข่าวทหารบก." สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์, 2531

- สมพงษ์ ไหม่วิจิตร. "ทัศนคติทางการเมืองของนักเรียนนายร้อย." สารนิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529
- สุรพาสน์ ทัทภมาน. "ทัศนคติทางการเมืองของนายทหารชั้นนายพันของกองทัพบก กองทัพเรือ
และกองทัพอากาศ." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519

เอกสารอื่น ๆ

- ฐิติ นาคพรรค, นาวาอากาศตรี. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (22 ธันวาคม 2535), 17
_____. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (5 ธันวาคม 2535), 19
- ณรงค์ วงศ์วรรณ. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (8 ธันวาคม 2535), 8
- บุญเท่ง ทองสวัสดิ์. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (18 สิงหาคม 2536), 18
- ประมาณ อติเรกสาร, พล.ต.อ.. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (23 ธันวาคม 2535), 18
- เรืองวิทย์ ลิกค์. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (15 มิถุนายน 2536), 16
- สมศักดิ์ คุณเงิน. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (6 กันยายน 2535), 19
- สวัสดิ์ คำประกอบ. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (15 มกราคม 2536), 13
_____. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (25 กรกฎาคม 2535), 17
- สัมพันธ์ เลิศนุวัตร. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (20 มกราคม 2536), 20
- สุวัจน์ ลิปตพัลลภ. การสัมภาษณ์. โดยมติชน (10 ธันวาคม 2535), 17

Books

- Ahmad, Zakaria Haji and Harold Crouch. Military-Civilian Relations
in South-East Asia. Oxford : Oxford University Press, 1985
- Chakrit, Naranitipadangkarn. Elites, Power Structure and Politics
in Thai Communities. Bangkok : The National Institute of
Development Administration, 1981

- Clapham, Christopher. The Political Dilemmas of Military Regimes.
London : Croom Helm, 1985
- Gdwin O. Reischauer. The Japanese. Cambridge : Harvard University
Press, 1977.
- Enloe, Cynthia H. Ethnic Soldiers. Athens : The University of
Georgia Press, 1980
- Eric A. Nordlinger. Soldiers in Folitics : Military Coups
and Government. Englewood Cliffs : Prenfice - Hall,
1977.
- Grnst, B. Schulz. Democracy. New York : Barron's Educational
Series, Inc., 1966
- Finer, S.E. The man of Horseback, The Role of The Military in
Politics. London and Dunmow : Pall Mall Press, 1962
- Fred W. Riggs. Thailand : Modernization of A Bureaucratic Policy.
(Honolulu : East-West Center Press, 1962), pp.225-7
- John E. Eddicoh and William R. Heaton, The Political of East Asia.
Boulder : Alest View Press, 1978.
- Harold Habvon Sunco. Japanese Militarism : Past and Present.
Chicago : Nelson-Hall, 1975.
- Huller, Claude. The Military as an Agent of Social Change.
Camino Al Ajusco : El Colegio De Maxico, 1981
- Hoadley, Stephen. The Military in the Politics of southeast Asia.
Commbridge : Schenkaner Publishing Compary, 1975
- Huntington, Samuel p. The soldier and the State, The Theory and
Politics of Civil Military Relations. New York : Vintage
Books, 1957

- Janowitz, Morris. "Military Organization. " In Comparative Defense Policy, pp.4-9, editor by Frank B. Horton. Baltimore and London : The John Hopkins University Press, 1974
- Maniruzzaman, Talukder. Military Withdrawal From Politics, A Comparative Study. Cambridge : Ballinger Publishing Company, 1987
- Morris Janowitz, "Changing Fatterns of Ovganizational Authority : The Military Establishment", Administrative Science Quarterly. (March, 1959).
- Nordlinger, Gric A. Soldiers in Ploitics, Military COUPS snd Governbments. Englewook Cliffs : Prentice-Hall, Inc., 1977
- Robert D. Tomasek. Latin American Politics. New York : Doubleday & Company Inc, 1970.
- Roger F. Hackett. The Military. New Jersey : Princeton University Press, 1964.
- Stepan, Alfred. The Military in Politics : Changing Patterns in Brazil. Princeton : Princeton University Press, 1971
- Suchit Bunbongkarn. The Military in Thai Politics. Pasir Panjang : Institute of Sougheast Asian Studies, 1987
- Wilson David A. The Military in Thai Politics New York : Praeger Publishers, 1973.

ภาคผนวก

นโยบายพรรคสามัคคีธรรม

นโยบายพรรคสามัคคีธรรม

พรรคสามัคคีธรรมได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของพรรคในแต่ ละด้านไว้ ดังนี้ (กรมการปกครอง, 2535)

1. นโยบายด้านการเมืองและการบริหาร

1.1 ยึดมั่นและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี องค์พระมหากษัตริย์เป็นพระมุข ตลอดจนปลูกฝังให้ประชาชนยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เพื่อเป็นศูนย์รวมแห่งความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นของประชาชน ในประเทศ

1.2 จะเสริมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ โดย สนับสนุนให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นรากฐานของการเมืองระดับชาติ

1.3 เคารพและคุ้มครองปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มีความเสมอภาค ทางกฎหมายและโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย และปลูกฝังซึ่งความเป็นอิสระของขบวนการยุติธรรม เพื่อให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย

1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นทุกระดับ โดยการกระจาย อำนาจให้ท้องถิ่นมีอิสระทางการเงิน การคลัง และการกำหนดนโยบายของตนเองมากขึ้น ตลอดจนปรับปรุงระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะจังหวัดให้เข้มแข็งและมี เอกภาพสามารถอำนวยความสะดวกเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดได้อย่างแท้จริง มีอำนาจ ตัดสินใจแก้ปัญหา และพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ดำเนินการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนากระบวนการเลือกตั้งทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกตั้งระดับชาติให้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ ยุติธรรม ปราศจากอิทธิพล ใด ๆ มากำหนด เพื่อให้สถาบันรัฐสภาเป็นสถาบันแห่งตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง

1.6 ส่งเสริมและเร่งรัดการให้ความรู้ทางการ เมืองแก่ประชาชนทุกระดับ โดยผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี ที่ถูกต้องในกระบวนการทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

1.7 เร่งดำเนินการพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชนในแนวทางประชาธิปไตย อย่างเป็นกระบวนการและมีเอกภาพโดยเฉพาะในระดับหมู่บ้าน ตำบลทั่วประเทศ โดย ดำเนินการควบคู่กันไปกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้น

1.8 ส่งเสริม และกระตุ้นให้ประชาชนมีความ เข้าใจและศรัทธายึดมั่น ในระบอบประชาธิปไตยอย่างจริงจัง โดยการคุ้มครองและขยายสิทธิ เสรีภาพตามกฎหมาย ให้กว้างขวางขึ้น ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนในฐานะ ประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

1.9 เร่งรัดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นทุกระดับโดย ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ให้ท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้น ทั้งในด้านงบประมาณและการดำเนินนโยบาย เพื่อให้สามารถบริหารงาน ได้โดยมี ประสิทธิภาพ สนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเหมาะสมกับสภาพของ ท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพของการปกครองประเทศ

1.10 ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการแบ่งอำนาจและ กระจายอำนาจให้แก่ราชการบริหารส่วนภูมิภาคให้มากที่สุด เพื่อให้จังหวัดเป็นศูนย์กลาง ในการบริหารที่มีเอกภาพ สามารถกำหนดนโยบาย พัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของ จังหวัดได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ทันเหตุการณ์

1.11 ปฏิรูประบบราชการและองค์กรของรัฐให้มีประสิทธิภาพที่จะสนอง บประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง โดยมุ่งเปลี่ยนแปลงบทบาทของราชการจากผู้ปฏิบัติมา เป็น ผู้กำกับดูแลให้การสนับสนุนการดำเนินการของภาคเอกชนมากยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแนวคิด การบริหารราชการจากการเป็นผู้ปกครองมาเป็นการบริหารการพัฒนา ส่งเสริม กำกับดูแล และการจัดการมากขึ้น ขณะเดียวกันจะปรับโครงสร้างระบบราชการให้กระทัดรัดและลด ขนาดให้เล็กลง

1.12 พัฒนาระบบราชการให้เป็นระบบวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพทัดเทียมกับภาคเอกชน เพื่อให้ระบบราชการสามารถสนองตอบการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

1.13 ปรับปรุงการบริหารราชการและวิธีการปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้นและกระจายอำนาจการบริหารงานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณจากส่วนกลางสู่หน่วยปฏิบัติและส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชน และส่วนภูมิภาคท้องถิ่นได้อย่างฉับพลัน

1.14 จัดตั้งองค์กรเพื่อแก้ไขกรณีพิพาททางการบริหาร เช่น ศาลปกครอง เป็นต้น เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติราชการให้ถูกต้องและเป็นธรรม

1.15 จัดการทุจริตต่อราษฎรบังหลวงอย่างจริงจังในทุกวงการ ทั้งข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง และพนักงานของรัฐ

1.16 เร่งดำเนินการปรับปรุงระบบบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยจัดกิจกรรมของรัฐใหม่ให้ชัดเจน รวมถึงกิจกรรมประเภทเดียวกัน หรือเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดไว้ในกระทรวง ทบวง และกรมเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน ในการปฏิบัติงานของระบบราชการ

1.17 ปรับปรุงระเบียบวิธีการปฏิบัติ กฎหมายที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารประชาชนลดขั้นตอนการทำงานและการให้บริการให้รวดเร็วและให้แล้วเสร็จในแต่ละระดับ เช่นระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด เป็นต้น

1.18 ยกกระดับและพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ และกำลังคนของรัฐให้มีขีดความสามารถและประสิทธิภาพสูงขึ้น พร้อมกับปรับปรุงโครงสร้าง เงินเดือนและมาตรการสิ่งจูงใจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและเหมาะสมเพียงพอที่จะสรรหา และรักษากำลังคนที่มีคุณภาพไว้ในระบบราชการให้ได้

1.19 ปรับทัศนคติของข้าราชการจากการบริหารงานในลักษณะการปกครองมาเป็นการให้บริการเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

1.20 สนับสนุนการจัดตั้งศาลปกครอง เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติราชการให้เกิดความเที่ยงธรรมทั้งแก่ข้าราชการและประชาชน

1.21 สนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริต นักรายการบังหลวงฯ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะสนับสนุน ด้านกำลังคน งบประมาณ และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง รวมทั้งให้ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง และพนักงานของรัฐต้องแสดงทรัพย์สินของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปลูกฝังค่านิยมการต่อต้านการทุจริตและการนักรายการบังหลวงควบคู่ไปด้วย

2. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

2.1 รักษาและเสริมสร้างการเงินให้มีเสถียรภาพ โดยให้มีปริมาณเงิน ที่เพียงพอในอัตราที่เหมาะสม เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจกระจายให้ทุกภาคของ ประเทศ

2.2 พัฒนาและจัดให้มีสถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์ บริษัทการเงิน ประเภทต่าง ๆ กระจายให้ทั่วทุกภาคของประเทศ

2.3 ส่งเสริมการออมของประชาชนให้กว้างขวาง ครอบคลุมทุกสาขา อาชีพ และให้ความมั่นคงปลอดภัยแก่ผู้ออม

2.4 จัดให้มีระบบภาษีอากรที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต การบริการ การค้า ทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมุ่งให้ประชาชนทุกสาขาอาชีพได้ประโยชน์สูงสุดและแข่งขัน กันบนพื้นฐานของความเป็นธรรม

2.5 จัดให้มีระบบการจัดเก็บภาษีที่สอดคล้อง เหมาะสม เป็นธรรมและมี ประสิทธิภาพ ตลอดจนให้บริการความสะดวกแก่ผู้เสียภาษีและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษี ทราบและเข้าใจภาระหน้าที่ในการเสียภาษีทุกประเภท

2.6 กำหนดงบประมาณรายจ่ายให้สนองต่อการพัฒนาประเทศ โดยให้ ครอบคลุมถึงการพัฒนาชนบททุกด้าน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยยึดถือความเป็นอยู่ และกระจายรายได้ของประชาชนทั่วประเทศเป็นหลัก

2.7 พัฒนาและสนับสนุนให้ตลาดหลักทรัพย์มีการขยายตัวอย่างมั่นคงและมี เสถียรภาพ

2.8 ให้มีการระดมทุนและร่วมลงทุนของเอกชนในกิจการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ให้มากขึ้น เพื่อผ่อนคลายภาระทางการเงินของรัฐ

2.9 รักษาการเงินบาทให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม อยู่ในฐานะได้เปรียบตลอดเวลา เพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาเศรษฐกิจการค้า การอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการส่งออกของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทให้มีปริมาณการเงินเพียงพอที่จะทำให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่องในทุกสาขาอาชีพ โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพของชนส่วนใหญ่ของประเทศ

2.10 ให้ความสะดวกแก่สถาบันการเงินของเอกชน โดยให้มีการจัดตั้งใหม่ได้และให้เปิดสาขานทุกภาคของประเทศอย่างมีอิสระมากขึ้น เพื่อขยายขอบเขตการให้บริการให้มากขึ้น โดยลดข้อกำหนดให้สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติตามขั้นต่ำน้อยลง

2.11 ส่งเสริมช่วยเหลือโดยขึ้นนโยบายการเงินและระบบภาษีอากรเพื่อให้สถาบันการเงินทุกประเภทบริการแก่ประชาชนในการออมทรัพย์ และการลงทุนในหลักทรัพย์ รวมทั้งพัฒนาตราสารทางการเงิน ตราสารนี้ให้ประชาชนเลือกลงทุนตามความประสงค์ โดยพิจารณาระบบภาษีอากรให้เอื้ออำนวย รวมทั้งให้มีการพัฒนาสถาบันทางการเงินต่าง ๆ ให้บริการการออมให้มากขึ้น เช่น การกำหนดระยะเวลาเงินฝากให้ประชาชนเลือกให้มากประเภทนั้น กำหนดอัตราดอกเบี้ยขั้นบันไดของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามภาวะตลาด

2.12 กำหนดอัตราภาษีอากรให้เกิดความเป็นธรรมและสอดคล้องกับความเป็นจริง โดยให้ผู้ผลิตภายในประเทศแข่งขันกับต่างประเทศได้

2.13 ขยายหน่วยงานการเก็บภาษีของรัฐ และเพิ่มเครื่องมือ บุคลากร สถานที่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี รวมทั้งจัดทำแบบฟอร์มการเสียภาษีให้ง่ายที่สุด

2.14 กำหนดรายจ่ายภาคสาธารณสุข ภาค สาธารณูปการ การศึกษา สาธารณสุข และการช่วยเหลือเกษตรกรให้มากขึ้น

2.15 จัดให้มีสถาบันเพื่อการลงทุนประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น จัดให้มีกองทุนบำนาญเลี้ยงชีพ กองทุนรวมทั้งภายในและต่างประเทศ และกำหนดอัตราภาษีอากรให้เอื้ออำนวยแก่การเจริญเติบโตของตลาด ชักจูงให้มีมากชักจูงลงทุนในตลาดมากขึ้น รวมทั้งให้ได้ผลตอบแทนที่เป็นธรรมและปลอดภัย

2.16 ปรับปรุงโครงสร้างระบบภาษีอากรให้เกิดความเป็นธรรมปราศจากความซ้ำซ้อน เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และให้มีผลต่อการกระจายรายได้ อย่างจริงจัง รวมทั้งป้องกันและหลบเลี่ยงภาษี

2.17 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารรายจ่ายของรัฐและควบคุมการก่อหนี้ให้สอดคล้องกับขีดความสามารถของประเทศ รวมทั้งการรักษาวินัยทางการเงิน การคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

2.18 ปรับปรุงการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ โดยให้มีการระดมทุนและร่วมทุนกับภาคเอกชนในการขยายบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ให้กว้างขวางและมีคุณภาพที่สามารถสนองต่อประโยชน์ของประชาชน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้ นอกจากนี้จะให้มีการผ่อนคลายการผูกขาด โดยรัฐให้บริการสาธารณูปการที่สำคัญ ส่งเสริมให้มีการแข่งขันกับภาคเอกชนในการให้บริการให้มากขึ้น

2.19 พัฒนาระบบการเงิน ตลาดหลักทรัพย์ เพื่อระดมเงินออมมากขึ้น โดยพัฒนาเครื่องมือทางการเงินที่เหมาะสม และส่งเสริมให้สถาบันการเงินให้ขยายและกระจายบริการได้มากประเภทขึ้น ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้เป็นสถาบันที่ส่งเสริมการลงทุนและการระดมทุนของเอกชนและรัฐวิสาหกิจ

2.20 ปรับปรุงระบบงบประมาณแผ่นดิน โดยปรับปรุงระบบการจัดสรรและเบิกจ่ายของภาครัฐให้มีความคล่องตัวและเกิดประโยชน์สูงสุด

2.21 พัฒนาการเกษตรกรรมแนวใหม่ให้ครบวงจรมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นฐานรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้สูงขึ้น โดยสนับสนุนให้มีบริการด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และข้อมูลการตลาด เพื่อเพิ่มผลการผลิต ปรับปรุงคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในระดับไร่นา โดยจัดให้มีองค์กรร่วมของภาครัฐบาล เอกชน และเกษตรกร เพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายพัฒนาการเกษตรและการตัดสินใจแก้ปัญหาาร่วมกัน

2.22 ให้ความสำคัญสูงสุดและเน้นหนักการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยในเรื่องที่เป็นปัญหาหลัก ซึ่งได้แก่ ที่ดินถือครอง แหล่งน้ำ สินเชื่อระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ บัณฑิตในการผลิต รวมทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพและตลาดรับซื้อผลิตผลการเกษตร ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น

2.23 เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตในเรื่องอาหารและวัตถุดิบเพื่อการบริโภคใช้ในประเทศกับการส่งออก โดยจะดำเนินการตามกลวิธีหลัก 2 ประการ โดย

สนับสนุนภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องโดยให้มีข้อตกลงที่เป็นธรรมกับสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทั้งนี้ เกษตรกรจะต้องคงไว้ซึ่งสิทธิในที่ดินของตน

2.24 ขยายบทบาทสินเชื่อการเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งสินเชื่อระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อปลดปล่อยหนี้สินของเกษตรกร โดยมีแนวดำเนินการและโครงการที่แน่นอน ตรงกับความต้องการของเกษตรกร โดยมีแนวดำเนินการและโครงการที่แน่นอนตรงกับความ ต้องการของเกษตรกร รวมทั้งในเรื่องที่ดินถือครองเพื่อการเกษตรด้วย ในรูปธนาคาร ที่ดิน การเกษตร ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรรายย่อยและยากจนได้มีโอกาสรับโครงสร้างการผลิต เดิมมาเป็นเกษตรกรรมแผนใหม่ เพื่อเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ รวมทั้งกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น การแปรรูปและการเพิ่มคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยว

2.25 ช่วยเหลือเกษตรกรในด้านปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ นุ้ย เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีการเกษตร และยาปราบปรามโรคและศัตรูพืช และสัตว์ โดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับภาคเอกชน ทั้งในด้านการวิจัยและส่งเสริม สำหรับนุ้ย เคมิจะจัดหาจากจำหน่ายให้แก่เกษตรกรปีละไม่ต่ำกว่า 200,000 ตัน แต่จะสนับสนุนให้ เกษตรกรได้ใช้นุ้ยชีวภาพและอินทรีย์วัตถุควบคู่ไปด้วย เพื่อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดินและ ลดต้นทุนการผลิตสำหรับเครื่องจักรกลการเกษตรจะสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยลดต้นทุน การผลิตด้วยการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรขนาดเล็กที่เหมาะสม ให้มีการเผยแพร่ เทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปลงผลผลิตทางการเกษตร โดยจะพัฒนาฝีมือแรงงานในชนบทพร้อมกันไป

2.26 ในด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ จะสนับสนุนให้เกษตรกร ควบคุมและปราบปรามศัตรูพืชโดยชีววิธีและการเกษตรแบบธรรมชาติ เพื่อเป็นการลดการ ใช้สารเคมีในระยะยาวเพื่อการนี้จะมีให้มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้เข้าใจวิธีการใช้สารเคมี เพื่อป้องกันกำจัดโรค ศัตรูพืชและสัตว์ให้ถูกต้องและประหยัด

2.27 จัดทำให้เกษตรกรรายย่อยที่ไม่มีที่ดินทำกินของตนเองได้มีที่ดินถือครอง เพื่อการเกษตรของตนเองและครอบครัวเป็นการถาวร โดยจะเร่งรัดการปฏิรูปที่ดิน จัดให้ เกษตรกรรายย่อยได้มีสิทธิ์ทำกินในพื้นที่ป่าไม้ที่หมดสภาพ และได้จําแนกเป็นพื้นที่เพื่อการ

เกษตรไว้แล้ว ภายจะออกเอกสารสิทธิ์ให้เกษตรกรรายย่อยที่ได้ครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อทำกินต่อไปเนื่องมาครบกำหนดตามหลักเกณฑ์ของทางราชการ ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายจะดำเนินการปฏิรูปที่ดิน 30 ล้านไร่ ในพื้นที่ดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายใน 5 ปี และจะให้ช่วยเหลือเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ดินและอนุรักษ์ป่าไม้กับแหล่งน้ำธรรมชาติ

2.28 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างกว้างขวาง โดยเน้นหนักการบูรณะและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขินเพื่อประโยชน์ของเกษตรกรในท้องถิ่น การเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง และการวางระบบการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับโครงการขนาดใหญ่จะพิจารณาดำเนินการเฉพาะโครงการที่ได้มีการศึกษาผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยละเอียดรอบคอบแล้ว ในเขตส่งน้ำเพื่อการชลประทานจะสนับสนุนสถาบันเกษตรกรผู้ใช้น้ำให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้น้ำ และการบำรุงรักษาระบบส่งน้ำในไร่นาเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม สำหรับพื้นที่ที่ได้กำหนดเป็นเขตชลประทานจะวางมาตรการสงวนพื้นที่ในเขตชลประทานไว้เพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น

2.29 ส่งเสริมการตลาดเพื่อผลผลิตการเกษตรทั้งภายในและนอกประเทศ ด้วยระบบการค้าเสรีเพื่อให้เกษตรกรได้รับราคาที่เป็นธรรมที่สุด โดยสนับสนุนให้มีตลาดกลางและที่รับซื้อผลผลิตการเกษตร ตลอดจนไซโรลและงานเก็บสินค้าการเกษตร ห้องเย็น สะพานปลา และเขตปลอดโรคสัตว์อย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ให้ด้านการส่งออกจะสนับสนุนภาคเอกชนด้วยการควบคุมมาตรฐานและรักษาคุณภาพให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์สากลช่วยในการขยายตลาดและเปิดตลาดใหม่ และจัดให้มีสินเชื่อเพื่อการส่งออกโดยมีเงื่อนไขที่เหมาะสม โดยจะดำเนินการแทรกแซงตลาดเพื่อให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตการเกษตรที่สำคัญของตนในราคาที่สูงขึ้นด้วยวิธีการที่เหมาะสม โดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันเกษตรกรอย่างใกล้ชิด

2.30 ให้การสนับสนุนภาคเอกชนในการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ทั้งการใช้ผลิตผลเกษตรเป็นวัตถุดิบ และการผลิตปัจจัยในการผลิต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร เช่น สินค้าสัตว์น้ำ เนื้อสัตว์ ผักและผลไม้ อุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ และผลิตภัณฑ์ไม้ อุตสาหกรรมแปรรูปต่าง ๆ และอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร เป็นต้น และส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร ตลอดจนการฝึกแรงงานในท้องถิ่น และมีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและปรับปรุง

สภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนให้มีการตั้งโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีขนาดใหญ่ขึ้นในภาคเอกชน เป็นแกนนำสำหรับอุตสาหกรรมเหล่านี้

2.31 เพื่อให้ทันนโยบายด้านการเกษตรมีผลในการปฏิบัติเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง จะจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณร้อยละ 2 สำหรับกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโดยจะเน้นหนักในเรื่องสินเชื่อเพื่อการเกษตร การยกระดับราคาสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตโดยตรง และการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อเพิ่มรายได้และสนับสนุนเกษตรกรให้ปรับโครงสร้างการผลิตของตนให้ก้าวหน้าและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ

2.32 กระจายรายได้และการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคและชนบท โดยมีกลุ่มประชาชนยากจนผู้มีรายได้ทั้งในเมืองและชนบทเป็นกลุ่มเป้าหมายของการกระจายรายได้และการพัฒนารวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคให้มากขึ้น โดยมุ่งให้ประชาชนปลอดหนี้สิน มีการออม มีปัจจัย 4 ที่พอเพียงแก่การดำรงชีพ

2.33 กระจายการพัฒนาอุตสาหกรรม การเกษตร การพัฒนาเมือง และบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจสู่ภูมิภาคและชนบท เพื่อเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งจะก่อให้เกิดรายได้แก่ประชาชนในภูมิภาคและชนบทมากขึ้น

2.34 กระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคในรูปแบบของศูนย์เศรษฐกิจภาคด้วยมาตรฐานแรงจูงใจพิเศษทางการเงินและการคลัง

2.35 ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคควบคู่ไปกับการพัฒนาเกษตรกรรมให้อยู่ในระดับที่เกื้อกูลกัน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมอย่างมั่นคง

2.36 การกระจายรายได้และการกระจายพัฒนาไปสู่ภูมิภาคและชนบทจะดำเนินการในหลาย ๆ แนวทางควบคู่ไปโดยกระจายอำนาจการคลังและงบประมาณให้ราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยให้ส่วนภูมิภาคจัดทำค่าของงบประมาณได้โดยตรง

และจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นก้อนให้จังหวัด กระจายการถือครองทรัพย์สิน เพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย เร่งรัดออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินที่ถือครองอย่างถูกต้องตามกฎหมายให้แล้วเสร็จภายในกำหนดจัดระบบการถือครองที่ดินแต่ละประเภทที่เหมาะสม ตลอดจนเร่งรัดเพิกถอนสภาพป่าที่เสื่อมโทรมตามนโยบายการ เพื่อให้

เกษตรกรรมที่ทำการกันอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยพัฒนาความพร้อมของเกษตรกรรมทั้งในด้าน การผลิต การพัฒนาคุณภาพสินค้าและการตลาด การสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกร การรวมกลุ่ม เกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์ต่าง ๆ และเสริมสร้างศักยภาพของจังหวัดที่มีโอกาสการพัฒนา อุตสาหกรรมสูง เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่จังหวัดใกล้เคียง

2.37 กระจายการพัฒนาเมืองและบริการพื้นฐานไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อเป็น ฐานรองรับการกระจายอุตสาหกรรมและบริการไปสู่ส่วนภูมิภาค โดยการพัฒนาเมืองหลัก เมืองศูนย์กลางความเจริญในแต่ละภาค และพื้นที่เขตเศรษฐกิจใหม่พร้อมด้วยบริการพื้นฐาน เช่น ถนน น้ำ ไฟฟ้า และการสื่อสารอย่างเพียงพอ

2.38 การยกระดับรายได้ และการมีงานทำในชนบท จัดให้มีแผนงาน พัฒนาครัวเรือนรายได้น้อยในชนบทในทุกพื้นที่และให้หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนพัฒนา จิตความสามารถของประชาชนในการปรับปรุงการผลิต การตลาด และการประกอบอาชีพ ริเริ่มอาชีพทั้งอาชีพหลัก อาชีพเสริม พัฒนากลุ่มผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ ทั้งภาคเกษตรและ ภาคนอกเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มผลผลิตและความมั่นคงของรายได้

2.39 สนับสนุนการพัฒนาในระดับหมู่บ้านโดยถือเป็นงานสำคัญและเร่งด่วน ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาในระดับหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จะจัดสรรเงิน เพื่อการนี้ให้หมู่บ้านละ 20,000 บาท เป็นพิเศษ และจะจัดสรรให้เพิ่มขึ้นตามลำดับ งบประมาณ

2.40 ปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจชนบทให้กระจายไปสู่กิจกรรมการผลิต หลาย ๆ สาขา ทั้งภาคเกษตรกรรมและภายนอกการเกษตร ส่งเสริมการมีงานทำ ทั้งภาค เกษตรกรรมและภายนอกการเกษตร

2.41 กระจายโครงการพื้นฐานที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอาชีพให้ทั่วถึง เช่น แหล่งค้าขาย เป็นต้น

2.42 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ ในภูมิภาคมากขึ้น รวมทั้งกระจายความมั่นคงทางเศรษฐกิจในชุมชนเมืองไปสู่ชนบทในรูปแบบ ของสินเชื่อ เพื่อการผลิตในรูปแบบต่าง ๆ

2.43 สร้างมาตรฐานการจ้างงาน ส่งเสริมให้ภาคเอกชนกระจายการ จ้างงานไปยังชนบท โดยจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและการลดหย่อนทางภาษีอากร

2.44 จัดตั้งศูนย์เศรษฐกิจภาค โดยความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน ทำหน้าที่วางแผนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชนบทให้สอดคล้องเหมาะสมกับจังหวัดต่าง ๆ ในแต่ละภาค

2.45 ส่งเสริมให้มีการพัฒนา การแปรรูปสินค้าเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรมีหลักประกันในรายได้ที่ดีขึ้น

2.46 ดำเนินการอนุรักษ์ป่าไม้ธรรมชาติที่กำหนดไว้ในป่าอนุรักษ์ตามแผนป่าไม้แห่งชาติ อย่างเด็ดขาดเป็นการถาวร รวมทั้งป่าไม้ชายเลนและสัตว์ป่า โดยจะเสริมกำลัง และอนุปรกรณ์ทันสมัยเพื่อการนี้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จะประกาศอุทยานแห่งชาติ และเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าเพิ่มขึ้น 7 ล้านไร่ และจะดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเคร่งครัด

สำหรับพื้นที่ที่กำหนดไว้เป็นพื้นที่ป่าเศรษฐกิจนั้น จะกำหนดเขตและหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ให้ชัดเจน โดยมีกฎหมายรองรับสำหรับการปลูกสร้างสวนป่าทั้งของรัฐและเอกชน และสถาบันเกษตรกร การจัดการป่าไม้ในรูปป่าชุมชนและการจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกรในรูปวนเกษตร ทั้งนี้ เป้าหมายจะให้มีพื้นที่สวนป่าของประเทศเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า 3 ล้านไร่

2.47 เร่งกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาคและพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นเขตอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุดิบ แรงงาน และสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่

2.48 ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมไทยสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ทั้งในด้านคุณภาพและต้นทุนการผลิต

2.49 ส่งเสริมให้นักธุรกิจไทยไปลงทุนในต่างประเทศให้มากขึ้น และเน้นเป็นพิเศษในประเทศอินโดจีน และประเทศกลุ่มอาเซียน

2.50 ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้

2.51 ให้การส่งเสริมเป็นพิเศษแก่อุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ด้วยมาตรการทางภาษีและมาตรการจูงใจในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการอุตสาหกรรมนั้น ๆ เป็นต้น

2.52 พัฒนาบริการพื้นฐานให้เพียงพอเพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่
อุตสาหกรรมที่ไปตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค

2.53 ลดอัตราภาษีนำเข้าเครื่องจักร ชิ้นส่วน และวัตถุดิบที่ใช้ในกิจการ
อุตสาหกรรมที่มีคู่แข่งแข่งขันกับต่างประเทศได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามา
มีบทบาทให้บริการทดสอบและรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้

2.54 ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่นักธุรกิจไทยเข้าไป
ลงทุนในต่างประเทศ โดยกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงพาณิชย์ จะเป็นหน่วยงาน
หลักในการให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือการลงทุนของเอกชนในต่างประเทศ และ
ในระยะยาวจะจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการลงทุนของเอกชนไทยในต่างประเทศขึ้น

3. นโยบายด้านสังคม

พรรคสามัคคีธรรมมีนโยบายอันแน่วแน่ที่จะผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมทางสังคม
และจะดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งในเมืองและชนบท โดยการยกระดับ
การศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น และพัฒนาสุขภาพอนามัยและให้หลักประกันความมั่นคง
ในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมทั้งเสริมสร้างศีลธรรมให้เกิดขึ้นกับประชาชน และดำรงไว้ซึ่ง
ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ ดังนี้

3.1 เสริมสร้างความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชน โดยเร่งรัดป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ รวมทั้ง
ป้องกันและปราบปรามการผลิตและการค้ายาเสพติดให้โทษอย่างเจ็บขาด

3.2 การพัฒนาสังคมและจิตใจ ในระดับหมู่บ้าน เน้นคุณธรรมเป็นเครื่อง
นำทางชีวิตให้มีการปฏิบัติศาสนธรรมต่าง ๆ และส่งเสริมให้ศาสนสถานของชุมชนเป็น
ศูนย์กลางการพัฒนาสังคมและจิตใจให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

3.3 ยกกระดับการศึกษาของประชาชนส่วนใหญ่ให้สูงขึ้นโดยเร็ว ให้มีการ
ปรับวิธีการจัดการศึกษาให้สามารถผลิต และพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก และพัฒนาคุณภาพและความเสมอภาคทาง
การศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรม วิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี การศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาตลอดชีพ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม พละนาถัย
ศาสนา ศิลป วัฒนธรรม ตลอดจนการให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชาติมาก
ยิ่งขึ้น

3.4 การสาธารณสุข จะให้ความสำคัญกับสาธารณสุขมูลฐานควบคู่กับสาธารณสุขสมัยใหม่เพื่อให้บริการของรัฐไปอย่างทั่วถึง

3.5 จะให้ความสำคัญคุ้มครองแรงงานให้เกิดความเป็นธรรมทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้าง

3.6 การประกันสังคม จะดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและขยายให้ครอบคลุมกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้น

3.7 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนชนแออัด และชนบทให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สนับสนุนกิจกรรมด้านสุขภาพ อาหาร การสุขภาพที่อยู่อาศัย การกำจัดน้ำเสีย มลภาวะ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย

3.8 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นฐานรองรับการพัฒนา เศรษฐกิจสังคมในระยะยาว ตลอดจนเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

3.9 ปรับปรุงระบบงานและพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ในสังคมให้สามารถรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยประจำชุมชน

3.10 ส่งเสริมการพัฒนาตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ให้เกิดหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองขึ้นอย่างน้อย 5,000 หมู่บ้าน และให้ทุกหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ภายใน 10 ปี

3.11 จัดสรรงบประมาณห้องสมุด และท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่น เพื่อธำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิตและเอกลักษณ์ไทย

3.12 ยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนส่วนใหญ่ให้สูงขึ้นถึงขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภายใน 10 ปี โดยขยายโอกาสให้เยาวชนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในหลายรูปแบบ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือเยาวชน เป็นทุนเรียนหรือเป็นทุนยืมเรียน ในสาขาวิชาที่ขาดแคลนความต้องการของท้องถิ่นและจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในพื้นที่

3.13 ปรับปรุงโรงเรียนในท้องถิ่นทั่วประเทศ ให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาต่อเนื่อง ตลอดชีพ โดยดำเนินการร่วมกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดกิจกรรมการศึกษาและการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นควบคู่กันไป

3.14 ปรับวิธีการศึกษาทุกระดับ ให้มีความอ่อนตัวหลากหลาย เพื่อสามารถให้การศึกษและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว พร้อมรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไว้

3.15 สนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และกว้างขวางโดย เฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาที่นอกเหนือจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาวิชาชีพที่ขาดแคลน

3.16 ยกย่องมาตรฐานวิชาชีพครูควบคู่ไปกับการรักษาจรรยาบรรณของครู พร้อมกับจัดสรรเงินทุนหมุนเวียน เพื่อ เป็นสวัสดิการด้านที่พักอาศัยแก่บุคลากรด้านการศึกษา

3.17 ขยายบริการสาธารณสุขและปรับพัฒนาคุณภาพทางการแพทย์ในสาขา ต่าง ๆ ไปสู่ชนบทและเน้นปรับปรุงโรงพยาบาลต่างจังหวัด ทั้งในด้านบุคลากรและอุปกรณ์ ให้ บริการสาธารณสุขมูลฐานทั้งในท้องถิ่นชนบทและชุมชนแออัดในเขตเมือง เพื่อให้ประชาชนมี สุขภาพอนามัยสมบูรณ์ และมีความรู้ในการป้องกันโรคและรู้จักรักษาพยาบาลเบื้องต้นด้วย ตนเอง รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองผู้บริโภค

3.18 ปรับปรุงกิจการสาธารณสุขโรคเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่าง แท้จริง ทั้งในท้องถิ่นชนบทและในเขตเมือง รวมทั้งการวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการ ในอนาคตด้วย

3.19 กำหนดแนวทางดำเนินการเกี่ยวกับ การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตอย่าง กว้างขวาง โดยช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ส่งเสริมการกีฬาทุกระดับ ส่งเสริมประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนในการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน รวมทั้งสวัสดิการคนชราและคนทุพพลภาพ ตลอดจนการส่งเสริมบทบาทของสถาบันศาสนา และองค์กรเพื่อการพัฒนาของเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในระบอบการพัฒนา เศรษฐกิจและ สังคมมากยิ่งขึ้น

3.20 ส่งเสริมการพัฒนาแรงงานให้มีทักษะและความชำนาญเพิ่มขึ้นอย่าง เป็นระบบ โดยจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานทุกจังหวัดและนำมาตรการทางกฎหมายด้าน การคุ้มครองแรงงานมาบังคับใช้ให้เกิดผลในการปฏิบัติ

3.21 จัดให้มีการประกันสังคม เพื่อให้บริการและความมั่นคงในชีวิตแก่บุคคลทุกอาชีพตามกฎหมาย และขยายให้ครอบคลุมบุคคลก่อนวัยทำงานและวัยชรา เพื่อให้มีการดำรงชีพที่สมควรและเป็นธรรม

3.22 จัดให้มีแผนงานจัดโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึง ทั้งในหมู่บ้านชนบทและชุมชนแออัด และเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาพื้นที่ชนบท โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล ล้าหลัง และด้อยโอกาส เพื่อยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น

การพัฒนาคุณภาพชีวิตในเขตเมือง จะเน้นการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยนำหลักการ "ผู้สร้างปัญหามลพิษจะต้องเป็นผู้รับภาระในการบำบัดและกำจัดมลพิษ" มาใช้ในการดำเนินการ

3.23 จำแนกประเภททรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดตามลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนในการอนุรักษ์ สืบสวนสภาพมลภาวะและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พร้อมกำหนดมาตรการป้องกันเชิงกฎหมาย และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดี

3.24 จัดทำแผนระยะสั้นและระยะยาว เพื่อช่วยเหลือประชาชนในระดับจังหวัดและภูมิภาค อันเนื่องมาจากภัยพิบัติหรือสาธารณภัย โดยเน้นการป้องกัน บรรเทา และฟื้นฟูความเสียหายจากภัยพิบัติหรือสาธารณภัยนั้น

3.25 ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นอยู่ของสังคมที่มีความเป็นธรรมและเสมอภาคกันมากยิ่งขึ้น

4. นโยบายด้านการป้องกันประเทศ

4.1 สนับสนุนและส่งเสริมบทบาทหน้าที่หลักของทหารในการป้องกันประเทศ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชนและการบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ตลอดจนค่านิยมที่สนับสนุนการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง

4.2 ปรับปรุงและพัฒนากองทัพให้มีขนาดที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพความพร้อมรบและทันสมัย เพื่อให้มีขีดความสามารถในการป้องกันประเทศได้ทุกระดับภัยคุกคามโดยคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ

4.3 ส่งเสริมการฝึกกำลังป้องกันประเทศทั้งกำลังทหาร กึ่งทหารตำรวจ และราษฎร อาสาสมัครในรูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันตลอดจนการดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้เกิดความพร้อมด้านทรัพยากรที่จะสนับสนุนการฝึกกำลัง เพื่อป้องกันภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอกประเทศ

4.4 สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการทหาร การผลิตอาวุธ ยุทโธปกรณ์ และสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด อันจะช่วยประหยัดงบประมาณการจัดซื้อจากต่างประเทศ

4.5 พัฒนาศักยภาพของหน่วยพัฒนาอาวุธและวิทยาศาสตร์การทหาร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาอาวุธให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดขนาดกองทัพให้เล็กลง

4.6 ดำเนินการให้หน่วยพัฒนาของทหารได้มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และการพัฒนาชนบทกับหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหน่วยพัฒนาของทหารให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

4.7 บำรุงรักษาขวัญและกำลังใจของทหาร โดยดำเนินการด้านสวัสดิการต่าง ๆ และความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนากำลังพลที่เข้ารับราชการทหาร ให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นประจำการ

4.8 ให้หลักประกันและสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและครอบครัว โดยเฉพาะทหารผ่านศึกที่ทุพพลภาพและครอบครัวของทหารที่เสียชีวิตจากการป้องกันประเทศที่มีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมและมีศักดิ์ศรี

5. นโยบายด้านการต่างประเทศ

5.1 ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เบ็ดเสร็จโดยยึดถือประโยชน์ของชาติ เป็นหลักสำคัญเพื่อธำรงไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตยของชาติ และบูรณภาพแห่งดินแดน ตลอดจนพิทักษ์และสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐและผลประโยชน์ของชาติ

5.2 ส่งเสริมสันติภาพและการดำรงอยู่ร่วมกันโดยสันติระหว่างประเทศ ทั้งหลายบนหลักการของการเคารพเอกราชอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน ความเสมอภาค ความยุติธรรม การไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศโดยสันติวิธี

5.3 เสริมสร้างและกระชับมิตรความร่วมมือทางด้านการเมือง

เศรษฐกิจสังคม และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้ความสำคัญและใกล้ชิดยิ่งขึ้น ตลอดจนสนับสนุนมาตรการที่ให้อินทราเน็ตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง เพื่อให้บรรลุถึงซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพทางการเมือง เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยแท้

5.4 ปรับปรุงส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมุ่งขยายตลาดการค้าและการลงทุน และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเกิดประโยชน์แห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความก้าวหน้าในภูมิภาคนี้

5.5 ดำเนินงานด้านสารสนเทศเพื่อให้ต่างประเทศมีความเข้าใจประเทศไทยดีขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เอกลักษณ์วัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ ตลอดจนเน้นการคุ้มครองดูแลสิทธิประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น

5.6 ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกระบวนการกำหนดนโยบายต่างประเทศให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันให้สอดคล้องกับการเมืองระหว่างประเทศซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลงทั่วโลก

5.7 ให้อาจารย์และเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจการค้าและวัฒนธรรมระหว่างประเทศร่วมกัน เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติ

6. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงาน

6.1 ส่งเสริมการวิจัยการพัฒนาและการถ่ายทอดด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาอารยประเทศในรูปแบบต่าง ๆ

6.2 เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสาขาการสื่อสารคมนาคมและระบบสารสนเทศให้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน และส่งเสริมให้มีการใช้ระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ ตลอดจนสนับสนุนภาคเอกชนในการพัฒนาธุรกิจด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อแข่งขันกับต่างประเทศ

6.3 ส่งเสริมการวิจัยทางเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรม และ
เพิ่มพูนผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีคุณค่าเพิ่มขึ้น และให้พึ่งพา
ตนเองได้

6.4 พัฒนาการใช้พลังงานจากทรัพยากรธรรมชาติในประเทศให้มี
ประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนแสวงหาพลังงานทดแทนในรูปแบบอื่น ๆ ครอบคลุมก่อให้เกิดผลเสีย
ต่อภาวะแวดล้อมและมุ่งการพึ่งพาตนเองในด้านการพลังงาน

6.5 ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทุกระดับ
ให้สอดคล้องกับพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโลก โดยเน้นการปฏิบัติและ
ส่งเสริมให้เยาวชนได้มีการศึกษาค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น

6.6 ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าวิจัยพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดสรรเงินสนับสนุนให้และการให้สิทธิพิเศษด้านภาษีอากร เป็นต้น

6.7 จัดให้มีหน่วยงานบริหารงานด้านพลังงานและทรัพยากรของชาติอย่าง
เป็นระบบ เพื่อให้มีการใช้พลังงานและทรัพยากรของชาติอย่าง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 3 มีนาคม 2535 รวม 25 เรื่อง

- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.2522 (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
- แผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
- แผนแม่บทการจัดการประกาศของประเทศ
- การระเบียบภายในของกระทรวง ทบวง กรม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- การพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- โครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2535 - 2539
- แต่งตั้ง
- โครงการจัดรูปที่ดินในเมือง
การขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
- แผนการลงทุนเพื่อแก้ปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- อนุมัติจัดสรรเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้โครงการเก็บข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร และโครงการเชื่อมโยงสินเชื่อเพื่อการผลิต และบริการตลาดข้าวของสหกรณ์ปีการผลิต 2534/35
- โครงการก่อสร้างอาคารบำบัดน้ำเสียฯ ของสำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ
- แผนและโครงการสำหรับผู้สูงอายุ
- แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว
- วันตรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
- หลักการกำหนดเงื่อนไขในการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้าง

- การปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร)
- ปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการประเภทต่าง ๆ
- ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
- ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ.
- การร่วมทุนกับเอกชนจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ
- โครงการพัฒนาระบบวางแผนและบุคลากรด้านการจราจรและขนส่งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 10 มีนาคม 2535 รวม 25 เรื่อง

- ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ - (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ.2522
- วันข้าราชการพลเรือนประจำปี พ.ศ.2535
- การออกพันธบัตรธนาคารสงเคราะห์ จำนวน 4,000 ล้านบาท
- เป้าหมายการส่งออกและดุลการค้าของประเทศ ปี 2535
- ผลการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 5
- ร่างพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ.
- ร่างกฎกระทรวงเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้าม จังหวัดพัทลุงทั้งหมด
- การกำหนดปริมาณนำเข้าสินค้าเกษตร 4 ชนิด จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ... (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522
- ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ รวม 2 ฉบับ
- การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

- ร่างประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
- ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาชนบท พ.ศ. 2535
- การขยายระยะเวลาการลดอากรขาเข้าเหล็กเส้น
- อนุมัติดำเนินการศึกษาโครงการพัฒนาลุ่มน้ำนครนายกตอนบน (เชื่อมเก็บกักน้ำคลองสมอปูน)
- เรือโดยสารชนกับเรือบรรทุกน้ำมัน จังหวัดชลบุรี
- แต่งตั้ง
- โครงการพัฒนาสวนสัตว์เปิดเขาเขียว
- ร่างแผนศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช... และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)
- แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)
- แผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547)
- การลงโทษวินัยข้าราชการตุลาการ
- การปรับปรุงโครงสร้างบัญชีเงินเดือนพนักงานรัฐวิสาหกิจ
- อนุมัติกำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งข้าราชการเพิ่มเติม ตามโครงการจัดทำเลขาประจำตัวประชาชน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 17 มีนาคม 2535 รวม 33 เรื่อง

- การพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก
- การขยายเวลายกเว้นภาษีเงินได้สำหรับการบริจาคให้แก่กองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.)
- การจัดทำเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเนื่องในวโรกาสสำคัญ
- ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย
- โครงการบุญแห่งชาติ

- การจัดสรรงบประมาณสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อยให้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยภูมิภาค และมหาวิทยาลัยมหิดล
- นโยบายและแผนพัฒนาระบบโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ
- การปรับปรุงกิจการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
- แผนงานโครงการระบบบำบัดน้ำเสียและระบบการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองปริมณฑล และเมืองภูมิภาค
- การแก้ไขปรับปรุงอัตราอากรสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาใช้ในการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์
- แต่งตั้ง
- การยื่นขอประมวลโทรศัพท์ 1 ล้านเลขหมาย

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 31 มีนาคม 2535 รวม 8 เรื่อง

- การช่วยเหลือผู้ประสบภาวะฝนแล้ง
- น้ำเสียจากโรงงานน้ำตาลและโรงงานไม้อัด ทำให้น้ำในลำน้ำพองเน่าเสีย
- สถานการณ์และการแก้ไขปัญหาสุกร
- เพิ่มโทษสำหรับการล่อลวงเด็กไปทำงานโดยถูกทารุณกรรม
- คณะรัฐมนตรีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน
- แต่งตั้ง
- รายงานการตรวจสอบสภาพน้ำเสียของน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง
- ผลการดำเนินงานโครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ส่วนที่ 1 ชั้นที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 12 พฤษภาคม 2535 รวม 2 เรื่อง

- แต่งตั้ง
- การจัดทางงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันพฤหัสบดีที่ 21 พฤษภาคม 2535 รวม 5 เรื่อง

- สถานการณ์การปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- สรุปความเสียหายอันเกิดจากการก่อการจลาจล
- การฟื้นฟูสถานการณ์ให้กลับสู่ความสงบ
- การออกกฎหมายนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำความผิดจากเหตุการณ์จลาจล
- การแก้ไขรัฐธรรมนูญ

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 26 พฤษภาคม 2535 รวม 4 เรื่อง

- การยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน
- การประชุมคณะรัฐมนตรี
- การประชุมรัฐสภา
- การช่วยเหลือประชาชน

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 9 มิถุนายน 2535 รวม 11 เรื่อง

- ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร
- ภาวะเศรษฐกิจ
- มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง มาตรการเร่งด่วนการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลด้านป่าชายเลนและปะการัง พ.ศ. 2535-2536
- ผลการประชุมเจรจาหนวดควด้าด้านฝ่ายกับประชาคมยุโรป
- รายงานความเสียหายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง
- งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2536
- ร่างพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....
- ร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่...)

- ร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ และร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร
- ร่างพระราชบัญญัติ เหยียดเงินพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวง (พ.ศ. ....) ตามความในพระราชบัญญัติ เหยียดเงินพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ พ.ศ. .... 2 ฉบับ
- การแก้ปัญหาภัยแล้ง

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 16 มิถุนายน 2535 รวม 2 เรื่อง

- การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 23 มิถุนายน 2535 รวม 4 เรื่อง

- แต่งตั้ง
- การจัดหาบู้ช่วยเหลือเกษตรกรปี 2535
- การจัดทำเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเนื่องในโอกาสครบ 60 ปีรัฐสภาไทย และเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเนื่องในโอกาสครบ 100 ปี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- การแก้ปัญหาอันเนื่องมาจากการดำเนินงานตามโครงการจัดที่ทำกินให้กับราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม (คจก)

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันจันทร์ที่ 29 มิถุนายน 2535 รวม 11 เรื่อง

- การโอนเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปยังกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและกองทุนสิ่งแวดล้อม....
- ขออนุมัติเงินงบกลางปี 2535
- แต่งตั้ง
- ร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องลดอัตรา และยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่....)

- แต่งตั้ง
- ร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องลดอัตรา และยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่....)
- ผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับขึ้นค่าเช่าเก็บและเร่งระบายข้าวส่งออก
- การจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง จังหวัดตรัง
- การกำหนดให้สุกรมี่ชีวิตเป็นสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติกําหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ.2522...
- โครงการเอกชนร่วมการงานและร่วมลงทุนขยายโทรศัพท์ 1 ล้านเลขหมาย ในเขตโทรศัพท์ภูมิภาคขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
- การสร้างสวนสาธารณะ ณ บริเวณกรมประชาสัมพันธ์ ถนนราชดำเนิน
- บริษัท ไทยออยส์ จำกัด ขอซื้อโรงกลั่นน้ำมันกลับคืนและขอขยายเวลาการเช่าที่ดิน
- ร่างพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 4 สิงหาคม 2535 รวม 19 เรื่อง

- การบริจาคเงินสมทบกองกำลังของสหประชาชาติ (UNPROFOR) ในยูโกสลาเวีย
- การเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ เอธิโอเปียและการแต่งตั้งกงสุลกิตติมศักดิ์เอธิโอเปีย ประจำประเทศไทย
- ร่างกฎกระทรวงฉบับที่... (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.2534
- แผนคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2535 - 2539)
- โครงการพัฒนาทางหลวงระยะที่ 5
- เส้นทางรถไฟสายกรุงเทพฯ (มักกะสัน) ฉะเชิงเทรา-ชลบุรี-สัตหีบ
- ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีตั้งอัตราเงินเดือนเพิ่มใหม่

- ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่... (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 (ห้ามมิให้มีการออกโฉนดที่ดินสำหรับที่เกาะ)
- ผลการพิจารณาของคณะทำงานศึกษาพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ และคำสั่งเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิ สมาคม และองค์กรสาธารณ-ประโยชน์
- สรุปรายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาสอบสวนกรณีเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง ระหว่างวันที่ 17-20 พฤษภาคม 2535
- การดำเนินการตามนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาล (การประสานโครงการขนส่ง "ขนาดใหญ่" ในกรุงเทพมหานคร)
- แต่งตั้ง
- การจัดสรรเวลาออกอากาศประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง และการรณรงค์หาเสียงของพรรคการเมือง
- การแก้ไขปรับปรุงอัตราอากรศุลกากรของท่าเรือที่เข้าในอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ ฯลฯ (ปรับปรุงอัตราอากรขาเข้าท่าเรือ แม่พิมพ์ อุปกรณ์ที่ใช้กับเครื่องจักร)
- การดำรงตำแหน่งทางการเมืองของกรรมการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ
- มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา
- แต่งตั้ง (เพิ่มเติม)
- มาตรการในการให้หน่วยงานของรัฐช่วยประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง
- การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเนื่องมาจากเหตุชุมนุมประท้วงระหว่างวันที่ 17 ถึง 21 พฤษภาคม 2535

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2535 รวม 16 เรื่อง

- ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 56 (พ.ศ.2535)
- การแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- ร่างกฎกระทรวง พ.ศ. ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535

- การเร่งรัดโครงการแก้ไขปัญหาน้ำเน่า แม่น้ำเจ้าพระยา ระบบบำบัดน้ำเสีย
โรงพยาบาลของรัฐ
- เพิ่มเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้เสียชีวิตอันเนื่องมาจากชุมนุมประท้วงระหว่าง
วันที่ 17-21 พฤษภาคม 2535
- การใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์
- จัดซื้อรถยกลากจูง ขนาด 6 ล้อ 8 ตัน จำนวน 23 คัน เพื่อไว้จัดระเบียบ
การจราจร
- ร่างกฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
- การกำหนดระบบระบายน้ำ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลสำหรับ
อากาศ
- แนวความคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาราคาข้าวนาปรัง
- มาตรการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุทางน้ำและทางทะเล จากกรณีเรือโดยสาร
ชนกับเรือบรรทุกน้ำมันที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- เพิ่มข้าราชการกระทรวงมหาดไทย
- การศึกษาข้อมูลและศักยภาพการพัฒนาลุ่มน้ำ
- ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจให้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร
กลางการเลือกตั้ง
- แต่งตั้ง
- แผนการแก้ไขปัญหาน้ำขาดแคลนน้ำ และแนวทางพัฒนาทรัพยากรน้ำ

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 18 สิงหาคม 2535 รวม 17 เรื่อง

- อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย
- ร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. 2535
รวม 5 ฉบับ
- การจัดตั้งอำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี เป็นกรณีพิเศษ
- การฝึกอบรมลูกเรือชาวบ้าน

- โครงการเร่งด่วนฟื้นฟูบูรณะเมืองพัทธยา โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเมืองพัทธยา
- ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ต่างชาติเข้าในราชอาณาจักรสำหรับนักท่องเที่ยวแต่ละ
- การยกเลิกการควบคุมราคายางมะตอย
- การช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัยที่เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
- รายงานข้อมูลบุคคลที่คาดว่าจะสูญหายจากเหตุการณ์จลาจลเพิ่มเติม
- รายงานความก้าวหน้าและการขจัดโครงสร้างประมาณเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2536
- โครงการพัฒนาคนจนเมือง
- รายงานความเสียหายของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง อันเนื่องมาจากเหตุการณ์จลาจล
- การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับโครเอเชีย สโลวีเนีย และบอสเนีย เฮอร์เซโกวีนา
- แต่งตั้ง
- การจัดหาปุ๋ยช่วยเหลือเกษตรกรประจำปี 2534
- รายงานกรณีเหตุการณ์ระเบิดบริเวณสถานีรถไฟพาดใหญ่
- ร่างพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ.
- การยกฐานะโรงเรียนการชลประทานเป็นวิทยาการชลประทาน และให้วุฒิเทียบเท่าปริญญาตรี

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 25 สิงหาคม 2535 รวม 19 เรื่อง

- กำหนดให้จังหวัดสระบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- การสนับสนุนงบประมาณค่าตอบแทนและค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้ดูแลเด็ก
- โครงการจัดตั้งศูนย์โบราณคดีนครหลวงแห่งที่ 2 และศูนย์โบราณคดีภูมิภาค 8 แห่ง
- โครงการโรงงานยางแท่ง ทีทีอาร์ 20
- ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พ.ศ....

- โครงการเร่งด่วนฟื้นฟูบูรณะเมืองพญา โดยเฉพาะโครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเมืองพญา
- ยกเว้นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ช่างกัณฑ์เข้าในราชอาณาจักรสำหรับเรือสุกรขาแหละ
- การยกเลิกการควบคุมราคาขมิ้น
- การช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัยที่เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
- รายงานข้อมูลบุคคลที่คาดว่าจะสูญหายจากเหตุการณ์จลาจลเพิ่มเติม
- รายงานความก้าวหน้าและการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2536 โครงการพัฒนาคนจนเมือง
- รายงานความเสียหายของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลัง อันเนื่องมาจากเหตุการณ์จลาจล
- การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับโครเอเชีย สโลเวเนีย และบอสเนีย เฮอร์เซโกวีนา
- แต่งตั้ง
- การจัดหาปุ๋ยช่วยเหลือเกษตรกรประจำปี 2534
- รายงานกรณีเหตุการณ์ระเบิดบริเวณสถานีรถไฟขนาดใหญ่
- ร่างพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่...) พ.ศ.
- การยกฐานะโรงเรียนการชลประทานเป็นวิทยาการชลประทาน และให้วุฒิเทียบเท่าปริญญาตรี

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 25 สิงหาคม 2535 รวม 19 เรื่อง

- กำหนดให้จังหวัดสระบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- การสนับสนุนงบประมาณค่าตอบแทนและค่ารักษาพยาบาลแก่ผู้ดูแลเด็ก
- โครงการจัดตั้งศูนย์ไปรษณีย์นครหลวงแห่งที่ 2 และศูนย์ไปรษณีย์ภูมิภาค 8 แห่ง
- โครงการโรงงานยางแท่ง ที่ที่อาร์ 20
- ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พ.ศ....

- การผ่อนผันอนุญาตส่งปูนซีเมนต์ออกนอกไปนกราชอาณาจักร
- รายงานข้อมูลบุคคลที่คาดว่าจะสูญหายจากเหตุการณ์จลาจลเพิ่มเติม (ครั้งที่ 7)
- กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535
- แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการโครงการป้องกันป่าไม้เมืองไทย เพื่อเร่งรัดฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร (รฟต)
- ขออนุมัติปรับเพิ่มเงินลงทุนในองค์การโทรคมนาคมทางดาวเทียมระหว่างประเทศ (INTELSAT)
- โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานนานาชาติภูพาน ระยอง บางประกง
- การป้องกันการทุจริตและประพฤติชอบในวงราชการเกี่ยวกับการประกวดราคาที่มีการรวมหัวกัน
- ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่.. (พ.ศ...) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ.2498 รวม 2 ฉบับ
- ร่างระเบียบว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ... และการแต่งตั้งกรรมการ กชช.
- หลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบของพนักงานและลูกจ้างประจำของรัฐวิสาหกิจ
- การบริหารการพัฒนาท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 (หนองงูเห่า)
- การก่อสร้างอาคารที่ทำการของกรมประชาสัมพันธ์
- แต่งตั้ง (เพิ่มเติม)

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 1 กันยายน 2535 รวม 30 เรื่อง

- แนวทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาพื้นฐานเพื่อปวงชน
- การให้ข่าวสารเกี่ยวกับงานก่อสร้างของทางราชการแก่ประชาชน
- ร่างกฎ ก.พ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดเจน และกฎ ก.พ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

- ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (ฉบับที่...) พ.ศ....
- ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่...(พ.ศ...) ออกตามความในพระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ.2522
- อนุญาตก่อสร้างอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขนาด 5 ชั้น สูง 18.5 เมตร
- กำหนดวันเนื่องในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นวันสำคัญของชาติ
- อนุมัติโครงการจัดตั้งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ราชบุรี
- อนุมัติให้จัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 และ 22 ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- การขายหุ้นบริษัทไทยแห่งชาติ จำกัด
- การอนุญาตให้ถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรสำหรับนักลงทุน ผู้เชี่ยวชาญ หรือนักวิชาการและคนไทยที่เปลี่ยนสัญชาติ
- พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535
- ขอร้องงบประมาณเหลือจ่ายประจำปี 2535 ตั้งอัตราเงินเดือน (กระทรวง-มหาดไทย)
- แผนป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ (พ.ศ.2535-2539) และแนวทางการดำเนินงาน
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมฝูงชน
- รายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการกำกับดูแลจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ และดำเนินการส่งวิทยุโทรทัศน์ในระบบ UHF
- โครงการพัฒนาการผลิตมันสำปะหลัง เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการผลิตและการตลาด
- ร่างกฎกระทรวง
- ระบบแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างชาวไร่ฮ้อยและโรงงานน้ำตาลที่จะนำมาใช้ภายหลังฤดูการผลิต ปี 2534/35
- การดำเนินการแก้ไขปัญหาย้ายถ้ำ

- โครงการขยายการผลิตลูกสุกรในเขตชนบท
- การตั้งชื่อ "สะพานท้าวเทพกระษัตรี"
- บัญหาสินค้าเกษตรราคาตกต่ำ
- รายงานผลการปฏิบัติตามมาตราการเร่งด่วนการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง-ทะเลด้านป่าชายเลน ระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน 2535
- การปรับค่าเบี้ยเลี้ยงสมาชิกกองอาสารักษาดินแดน
- การประเมินผลมาตรการสลับเวลาทำงาน
- แต่งตั้งข้าราชการ
- ร่างพระราชกฤษฎีกา และร่างกฎ ก.พ. เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พงศ.2535
- การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล
- แต่งตั้งผู้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 8 กันยายน 2535 รวม 19 เรื่อง

- การยกเลิกข้อสงวนในมาตรา 9 วรรคสองของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ
- รายงานข้อมูลบุคคลที่คาดว่าจะสูญหายจากเหตุการณ์จลาจลเพิ่มเติม (ครั้งที่ 8)
- การกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูเพิ่มในกรมสามัญศึกษา
- การบูรณะโบราณสถานวัดเจลิมพระเกียรติวรวิหาร จังหวัดนนทบุรี
- โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนอ่าวไผ่
- โครงการร่วมทุนของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย
- สัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง กพพ. กับ ปตท.
- การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและการประชุมคณะรัฐมนตรีภายหลังการเลือกตั้ง
- นโยบายของรัฐบาลในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการภาคพื้นตะวันออกไกล และแปซิฟิกตอนใต้ ครั้งที่ 7 ประจำปี พ.ศ.2541
- การรวบรวมจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ที่มีล้อขนาดเล็ก

- โครงการจัดตั้งวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี
- การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการศึกษา
- แนวทางการพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาค
- การปรับปรุงภารกิจและโครงสร้างของกรมป่าไม้
- การให้เอกชนเข้าร่วมเดินรถโดยสารประจำทางปรับอากาศชนิดพิเศษกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
- ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่.. (พ.ศ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ.2507
- ผลการศึกษาแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาระบบรถไฟฟ้ามหานคร
- ให้เลขาธิการ ป.ป.ส.รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี
- แต่งตั้ง

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันพฤหัสบดีที่ 10 กันยายน 2535 รวม 23 เรื่อง

- การประชุมระดับโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
- รัฐบาลอังกฤษจัดตั้งสถานีถ่ายทอดวิทยุคลื่นสั้น บีบีซี
- แนวทางแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค จังหวัดภูเก็ต
- การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่โครงการพัฒนาที่สูงไทย-นอร์เวย์ เขตแม่ส้าน-ผาแดง
- บริษัทไทยออยส์ จำกัด ขอซื้อโรงกลั่นน้ำมันที่ขยายครั้งที่ 1
- ขออนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยเพิ่มเติม
- ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้าย
- การจัดตั้งสำนักงานแรงงานในประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่น
- การพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเก็บค่าใช้จ่าในการสูบน้ำช่วยเหลือเกษตรกรผู้ใช้น้ำ พ.ศ....
- มาตรฐานไอเสียของยานพาหนะใหม่
- การจัดทาคความตกลงทางการค้าไทย-สหรัฐ เม็กซิโก
- การปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าน้ำของการประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.)

- ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนไม้สักของกลาง
- การขอรับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการโรงกลั่นน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน
- การปราบปรามการลักลอบนำเข้ากระเทียมและหอมหัวใหญ่จากต่างประเทศ
- ร่างพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล (ฉบับที่..) พ.ศ...
- อนุมัติดำเนินการเพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการของกรมสรรพากร
- ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่.. (พ.ศ...) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ.2522
- งบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานพิสูจน์และสืบหาบุคคลที่สูญหายจากเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงฯ
- บริษัทไทยออยล์ จำกัด ขอซื้อโรงกลั่นน้ำมันกลับคืนและขยายเวลาการเช่าที่ดิน
- การจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์และการดำเนินการส่งวิทยุโทรทัศน์ในระบบ UHF
- แต่งตั้ง

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันเสาร์ที่ 12 กันยายน 2535 รวม 23 เรื่อง

- กองทุนปูนซีเมนต์
- ปูนซีเมนต์
- การแก้ไขปัญหาภัยแล้ง
- รายงานผลการศึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับการปลูกไม้ยูคาลิปตัสและมันสำปะหลัง
- การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองพัทยา จังหวัดภูเก็ต และหมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่
- รายงานการดำเนินการรับจดทะเบียนรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่)
- ปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง
- ตั้งชื่อถนนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมราชชนก
- อนุมัติใช้ค่ายพักแรมเพื่อฝึกอบรมเยาวชนบนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
- การจัดตั้งบริษัทจำกัดของการประปาส่วนภูมิภาค

- อนุมัติให้ประเทศไทย เป็นที่ตั้งสำนักงานผู้แทนสหภาพทรคมนาคมระหว่างประเทศ
ประจําภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรี เป็นกรณีพิเศษ
- โครงการผลิตแพทย์เพิ่มของประเทศไทย ในช่วงปี 2536-2544
- ปัญหาจากระเบียบวิธีการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยเงินสด
- การโต้ตอบทางการค้า
- การแก้ไขปัญหาการลาออกของแพทย์ในกระทรวงสาธารณสุข
- แนวทางการดำเนินงานในอนาคตของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)
- เห็นชอบในหลักการนำหุ้นบริษัท ปตท. สารวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด
ปตท.สผ.) เข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- โครงการจัดตั้งสถาบันไทย-เยอรมัน
- การกำหนดราคาขั้นต่ำ-ขั้นสูงของวัตถุดิบอาหารสัตว์
- โครงการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ณ จะเข็งเทรา
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจดทะเบียนรถยนต์และรับชำระภาษี
ประจำปีรถยนต์
- การจัดตั้งศูนย์หัวใจสิริกิติ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและคณะวิทยาการจัดการ
- แต่งตั้ง

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 15 กันยายน 2535 รวม 3 เรื่อง

- แต่งตั้ง
- โครงการก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- การจัดตั้งศูนย์กล้วยไม้ และไม้ดอกไม้ประดับของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 22 กันยายน 2535 รวม 4 เรื่อง

- รายงานผลการฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬรอบที่สอง
- การพัฒนาระบบข้อมูลของกระทรวงมหาดไทยและจังหวัด
- การแบ่งส่วนราชการสำนักผังเมือง
- การผ่อนผันให้นับเวลาการบรรจุกลับเข้ารับราชการ เป็นการชดเชยทุน

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันพุธที่ 30 กันยายน 2535 รวม 1 เรื่อง

- สมเด็จพระสังฆราชทรงประทานชื่อสวนสาธารณะที่จะจัดตั้งในพื้นที่บริเวณ
กรมสรรพากร และกรมประชาสัมพันธ์ (ถนนราชดำเนิน)

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 27 ตุลาคม 2535 รวม 4 เรื่อง

- การจัดทางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2536
- การแก้ปัญหาหมอกควันจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
- รายงานผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 24 และการประชุม
คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน ครั้งที่ 2
- ทบทวนนโยบายการนำเข้าน้ำมันปาล์ม

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2535 รวม 10 เรื่อง

- การแก้ไขปัญหาสุกร
- การแก้ไขปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ
- ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวง
เทศบาลสายเชื่อมระหว่างถนนเพชรบุรีกับซอยทองหล่อ พ.ศ....
- ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่...)พ.ศ....
และร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติผู้อำนวยการรักษาความสงบ
เรียบร้อยภายในประเทศ พ.ศ.2519 พ.ศ....
- การประชุมเจรจาต่ออายุข้อตกลงสิ่งทอกับประเทศคู่สัญญา
- ขออนุมัติให้สถานเอกอัครราชทูตมีอาณาเขตครอบคลุมสาธารณรัฐสโลเวเนียและ
สาธารณรัฐโครเอเชีย
- ขออนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย
- การรณรงค์กรมสิทธิที่ราชพัสดุให้แก่สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดินวังน้อย
- การแก้ไขปัญหาย้ายแล้ง
- แต่งตั้ง

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 10 พฤศจิกายน 2535 รวม 9 เรื่อง

- การจัดตั้งสำนักงานถาวรในการเจรจาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- การใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522
- การกำหนดให้มีใบรับรองถิ่นกำเนิดไม้
- การลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนและแคนาดาว่าด้วยสถาบันโครงการจัดการป่าไม้แห่งอาเซียน ระยะที่ 2
- งบประมาณลงทุนประจำปี 2536 ของการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.)
- การปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการกรมการค้าภายใน
- ร่างพระราชกฤษฎีกาและร่างประกาศทบวงมหาวิทยาลัย
- แต่งตั้ง
- นโยบายและมาตรการข้าวในปี 2535/36

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 17 พฤศจิกายน 2535 รวม 18 เรื่อง

- องค์การอนามัยโลกจะทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทอง แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- การปรับปรุงโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- รายงานผลการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ ครั้งที่ 14
- การปรับปรุงส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
- การกำหนดเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
- ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยบริการสิ่งบันเทิง พ.ศ. . .
- อนุมัติให้ใช้งบกลางเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือลูกเรือประมงไทยที่เวียดนามปล่อยตัว จำนวน 63 คน
- รายงานผลการเจรจาเกี่ยวกับความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี
- การแบ่งส่วนราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- การกำหนดให้หมวกนิรภัยเป็นสินค้าควบคุม

- ขออนุมัติงบประมาณสร้างอาคารสนามกีฬาและระบบสาธารณูปโภคเพิ่มเติม เพื่อรองรับเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 18 พ.ศ.2538 จังหวัดเชียงใหม่
- การจัดตั้งคณะวิทยาการจัดการและศูนย์หัวใจสิริกิติ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2536
- ขออนุมัติดำเนินกรณปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ใช้แรงงานไทยในต่างประเทศ
- แต่งตั้ง
- แนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา
- สรุปสถานการณ์พายุไซร่อน "ฟอร์เรสต์"

การประชุมคณะรัฐมนตรี วันอังคารที่ 24 พฤศจิกายน 2535 รวม 14 เรื่อง

- เปลี่ยนชื่ออำเภอโคกปีบ
- การให้สินเชื่อบริหารยาวแก่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
- ความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยทางด้านเคมีวัตถุ
- ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อขยายทางหลวงพิเศษหมายเลข 35 สายชนบุรี ปากท่อ ตอนสะพานข้ามแม่น้ำแม่กลอง พ.ศ...
- การจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการไทย-ศรีลังกา
- ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดิน
- มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือการใช้อาคารในบริเวณบางอำเภอ จังหวัดอยุธยา
- สรุปผลการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากพายุไซร่อน "ฟอร์เรสต์"
- ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ (ฉบับที่...) พ.ศ...

- รายงานผลการเจรจาเกี่ยวกับความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างไทยกับอิตาลี
- โครงการก่อสร้างทางหลวงสายกรุงเทพฯ-ชลบุรี สายใหม่และสายวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร ด้านตะวันออก
- การแก้ไขปัญหามลพิษในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การเร่งกำหนดพืชไร่อื่นแทนการทานาปริง
- แต่งตั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายสุภชัย แสนยุติธรรม เกิดวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2505 ที่อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาการบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2525 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง เมื่อ พ.ศ. 2534

ประสบการณ์และการรับราชการ

- พ.ศ. 2532 ปลัดอำเภอบ้านด่านลานหอย อ.บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย
- พ.ศ. 2533 ปลัดอำเภองานส่งเสริมการปกครอง อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
- พ.ศ. 2534 ประจําแผนกงานบรรเทาภัยและฟื้นฟูบูรณะ กองป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง
- พ.ศ. 2537-ปัจจุบัน รับราชการในตำแหน่งเลขานุการฯ ผู้อำนวยการสำนักประสานงานมวลชน กรมการปกครอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย